

Vakuutusteknisen vastuun arvioimista koskevat tarkistettavat ohjeet

eiopa

European Insurance and
Occupational Pensions Authority

UUSI: Ohje 0 – SUHTEELLISUUS

1. Vakuutus- ja jälleenvakuutusyritysten olisi sovellettava vakuutusteknisen vastuuvelan arvostusta koskevia ohjeita oikeassa suhteessa yritysten liiketoimintaan liittyvien riskien luonteeseen, laajuuteen ja monimutkaisuuteen. Tämä ei saisi johtaa vakuutusteknisen vastuuvelan arvon olennaiseen poikkeamiseen määrästä, joka vakuutus- ja jälleenvakuutusyritysten olisi nyt maksettava, jos niiden tulisi siirtää vakuutus- ja jälleenvakuutusvelvoitteensa välittömästi toiselle vakuutus- tai jälleenvakuutusyritykselle.

UUSI: Ohje 24 a – OLENNAISUUS OLETUSTEN ASETTAMISESSA

2. Vakuutus- tai jälleenvakuutusyritysten olisi oletuksia asettaessaan ja käyttäessään asiantuntija-arviointia otettava huomioon erityisesti oletusten vaikutusten olennaisuus ja seuraavat oletusten asettamista ja asiantuntija-arviointia koskevat ohjeet.
3. Vakuutus- ja jälleenvakuutusyritysten olisi arvioitava olennaisuus ottaen huomioon sekä määrälliset että laadulliset indikaattorit sekä binääritapahtumat, äärimmäiset tapahtumat ja tapahtumat, joita ei esiinny historiatiedoissa. Vakuutus- tai jälleenvakuutusyrityksen tulisi arvioida tarkasteltavia indikaattoreita kokonaisvaltaisesti.

UUSI: Ohje 24 b – Oletusten asettamisen hallinta

4. Vakuutus- tai jälleenvakuutusyritysten olisi varmistettava, että aina oletuksia asetettaessa ja erityisesti käytettäessä asiantuntija-arvioita noudatetaan validoitua ja dokumentoitua prosessia.
5. Vakuutus- tai jälleenvakuutusyritysten olisi varmistettava, että oletukset johdetaan ja niitä käytetään johdonmukaisesti eri aikoina ja vakuutus- tai jälleenvakuutusyrityksen eri osissa ja että ne sopivat käyttötarkoitukseensa.
6. Vakuutus- tai jälleenvakuutusyritysten olisi päätettävä oletuksista niiden olennaisuudesta riippuen riittävän korkealla johdon tasolla ja kaikkein olennaisimmat oletukset hallinto-, johto- tai valvontaelimen tasolla.

UUSI: Ohje 24 c – Viestintä ja epävarmuus oletusten asettamisessa

7. Vakuutus- tai jälleenvakuutusyritysten olisi varmistettava, että oletuksiin ja erityisesti näiden oletusten valintaa koskevan asiantuntija-arvion käyttöön liittyvät prosessit pyrkivät vähentämään väärinymmärrysten ja viestinnän puutteiden riskiä tällaisiin oletuksiin liittyvien eri tehtävien välillä.

8. Vakuutus- tai jälleenvakuutusyritysten olisi laadittava virallinen ja dokumentoitu palauteprosessi olennaisen asiantuntija-arvioinnin ja arviointiin perustuvien oletusten tarjoajien ja käyttäjien välille.
9. Vakuutus- tai jälleenvakuutusyritysten olisi esitettävä avoimesti oletusten epävarmuus sekä tästä johtuva lopputulosten vaihtelu.

UUSI: Ohje 24 d – Oletusten asettamisprosessin dokumentointi

10. Vakuutus- ja jälleenvakuutusyritysten olisi dokumentoitava oletusten asettamisprosessi ja erityisesti asiantuntija-arvioiden käyttö tavalla, joka takaa prosessin läpinäkyvyyden.
11. Vakuutus- tai jälleenvakuutusyritysten olisi sisällytettävä dokumentointiin prosessin tuloksena saatavat oletukset ja näiden olennaisuus, prosessiin osallistuvat asiantuntijat, oletusten aiottu käyttötarkoitus ja näiden voimassaoloaika.
12. Vakuutus- tai jälleenvakuutusyritysten olisi perusteltava oma näkemyksensä sekä käytetyt tietolähteet riittävän yksityiskohtaisesti, jotta sekä oletukset että prosessi ja oletusten valinnassa ja muiden vaihtoehtojen pois sulkemisessa käytetyt päätöksenteon kriteerit olisivat läpinäkyviä.
13. Vakuutus- tai jälleenvakuutusyritysten olisi varmistettava, että olennaisia oletuksia käyttävät henkilöt saavat selkeät ja kattavat kirjalliset tiedot näistä oletuksista.

UUSI: Ohje 24 e – Oletusten asettamisprosessin validointi

14. Vakuutus- tai jälleenvakuutusyritysten olisi varmistettava, että oletusten valinnan ja asiantuntija-arvioinnin käytön prosessi validoidaan.
15. Vakuutus- tai jälleenvakuutusyritysten olisi varmistettava, että oletusten ja erityisesti asiantuntija-arvioiden validointiprosessi ja -välineet dokumentoidaan.
16. Vakuutus- tai jälleenvakuutusyritysten olisi seurattava olennaisten oletusten muutoksia saataessa uutta tietoa, sekä analysoitava ja selitettävä nämä muutokset samoin kuin se, miten toteutumat poikkeavat olennaisista oletuksista.
17. Vakuutus- tai jälleenvakuutusyritysten olisi käytettävä validointivälineitä, kuten stressi- tai herkkyydestausta, jos se on mahdollista ja asianmukaista.
18. Vakuutus- tai jälleenvakuutusyritysten olisi tarkastettava valitut oletukset tukeutuen riippumattomaan sisäiseen tai ulkopuoliseen asiantuntemukseen.
19. Vakuutus- tai jälleenvakuutusyritysten olisi tunnistettava, missä olosuhteissa oletukset voidaan katsoa virheellisiksi.

MUUTETTU: Ohje 25 – BIOMETRISTEN RISKITEKIJÖIDEN MALLINNUS

20. Vakuutus- ja jälleenvakuutusyritysten olisi arvioitava, onko deterministinen vai stokastinen lähestymistapa oikeasuhteinen mallinnettaessa biometrinen riskitekijöiden epävarmuutta.
21. Vakuutus- ja jälleenvakuutusyritysten olisi otettava huomioon velkojen duraatio arvioidessaan sellaisen menetelmän oikeasuhteisuutta, jossa biometrinen riskitekijöiden odotettavissa olevat tulevat muutokset jätetään huomiotta, ja erityisesti arvioidessaan menetelmän tuloksiin aiheuttamaa virhettä.
22. Arvioidessaan sellaisen menetelmän oikeasuhteisuutta, jossa oletetaan, että biometriset riskitekijät ovat riippumattomia muista muuttujista, vakuutus- ja jälleenvakuutusyritysten olisi varmistettava, että riskitekijöiden erityispiirteet otetaan huomioon. Tätä tarkoitusta varten korrelaation tason arvioinnin olisi pohjaututtava historiatietoihin ja asiantuntijaharkintaan.

UUSI: Ohje 28 A – SIOITUSTEN HALLINTOKULUT

23. Vakuutus- ja jälleenvakuutusyritysten olisi sisällytettävä vakuutus- ja jälleenvakuutus sopimusten edellyttämien sijoitusten hoidosta aiheutuvat hallinto- ja kaupankäyntikulut parhaaseen estimaattiin.
24. Vakuutus- ja jälleenvakuutusyritysten olisi otettava huomioon sijoitukset erityisesti sellaisten tuotteiden osalta, joiden sopimusehdot tai sääntely edellyttävät tuotteeseen liittyvien sijoitusten yksilöimistä (esimerkiksi useimmat sijoitus- ja indeksisidonnaiset tuotteet, erillään pidettävissä rahastoissa hallinnoitavat tuotteet ja tuotteet, joihin sovelletaan vastaavuskorjausta).
25. Muiden tuotteiden osalta vakuutus- ja jälleenvakuutusyritysten olisi perustettava arviointinsa sopimusten ominaispiirteisiin.
26. Yksinkertaistuksena vakuutus- ja jälleenvakuutusyritykset voivat ottaa huomioon myös kaikki sijoitusten hallintokustannukset.
27. Sijoitusten hallintokulujen palautukset, jotka rahastonhoitaja maksaa yritykselle, olisi otettava huomioon muina tulevina kassavirtoina. Jos nämä palautukset jaetaan vakuutusnottajien tai muiden kolmansien osapuolten kanssa, myös vastaavat lähtevät kassavirrat olisi otettava huomioon.

MUUTETTU: Ohje 30 – KULUJEN JAKAMINEN

28. Vakuutus- ja jälleenvakuutusyritysten olisi kohdistettava ja ennustettava kulut realistisesti ja objektiivisesti. Kulujen kohdistamisen olisi perustuttava pitkän aikavälin liiketoimintastrategioihin, liiketoimintojen tuoreisiin analyysihin, asianmukaisten kustannustekijöiden yksilöintiin ja asianmukaisiin kulujen jakosuhteisiin.
29. Vakuutus- ja jälleenvakuutusyritysten olisi harkittava teknisen liitteen I mukaisen yksinkertaistuksen käyttöä yleiskulujen kohdistamisessa ajan mittaan sanotun rajoittamatta suhteellisuuden arviointia ja tämän ohjeen ensimmäistä kappaletta, kun seuraavat ehdot täyttyvät:
- yritys harjoittaa vuosittain uusiutuvaa liiketoimintaa;
  - uusiutuvan liiketoiminnan on käsitettävä vakuutussopimuksen sopimusrajojen mukaisesti uusina pidettäviä liiketoimia;
  - vahingot esiintyvät tasaisesti vakuutuksen kattamana ajanjaksona.

MUUTETTU: Ohje 33 – KULUJEN MUUTOKSET

30. Vakuutus- ja jälleenvakuutusyritysten olisi varmistettava, että oletukset, jotka liittyvät kulujen kehittymiseen eri aikoina, mukaan luettuna arvostuspäivänä tai sitä ennen tehdyistä sitoumuksista aiheutuvat tulevat kulut, ovat asianmukaisia ja niissä otetaan huomioon asiaan liittyvien kulujen luonne. Vakuutus- ja jälleenvakuutusyritysten olisi otettava huomioon inflaatio, joka vastaa tehtyjä taloutta koskevia oletuksia ja ottaa huomioon kulujen riippuvuuden sopimuksen muista kassavirroista.

UUSI: Ohje 37 a – VAKUUTUKSEN OTTAJIEN DYNAAMINEN KÄYTTÄYTYMINEN

31. Vakuutus- ja jälleenvakuutusyritysten olisi perustettava oletuksensa merkityksellisten optioiden arvosta seuraaviin seikkoihin:
- tilastolliseen ja empiiriseen näyttöön, sikäli kuin tämä edustaa tulevaa käyttäytymistä, ja
  - hyvin perusteltuun ja selkeästi dokumentoituun asiantuntija-arvioon.
32. Ääriskenaarioita koskevien tietojen puutetta ei pitäisi yksin pitää syynä välttää vakuutuksenottajien dynaamisen käyttäytymisen mallintamista ja/tai vuorovaikutusta johdon tulevien toimenpiteiden kanssa.

UUSI: Ohje 37 B – KAKSISUUNTAISET OLETUKSET

33. Määrittäessään vakuutuksenottajien dynaamista käyttäytymistä koskevia oletuksia vakuutus- ja jälleenvakuutusyritysten olisi otettava huomioon, että riippuvuus laukaisevasta tapahtumasta ja option käyttöasteesta on yleensä kaksisuuntainen eli sekä lisäys että lasku olisi otettava huomioon laukaisevan riippuen siitä, mikä on laukaisevan tapahtuman suunta.

UUSI: Ohje 37 C – mahdollisuus maksaa ylimääräisiä tai POIKKEAVIA vakuutusmaksuja

34. Vakuutus- ja jälleenvakuutusyritysten olisi mallinnettava ennustaessaan kassavirtoja kaikki asiaankuuluvat sopimusperusteiset optiot, myös mahdollisuus maksaa ylimääräisiä vakuutusmaksuja tai muuttaa sopimusrajojen sisälle kuuluvien maksettavien vakuutusmaksujen määrää.

UUSI: Ohje 40 A – JOHDON TOIMENPITEITÄ KOSKEVA KATTAVA SUUNNITELMA

35. Vakuutus- ja jälleenvakuutusyritysten olisi varmistettava, että hallinto-, johto- tai valvontaelimen hyväksymä johdon tulevia toimenpiteitä käsittelevä kattava suunnitelma on joko

- yksi asiakirja, jossa luetellaan kaikki oletukset, jotka liittyvät parhaan estimaatin laskennassa käytettyihin tuleviin johdon toimenpiteisiin, tai

- asiakirjakokonaisuus, joka siihen liitetyn dokumentin mukaisesti selkeästi kuvaa parhaan estimaatin laskennassa käytettyihin tuleviin johdon toimenpiteisiin sisältyvät kaikki oletukset

UUSI: Ohje 40 B – Uuden liiketoiminnan huomioon ottaminen tulevien johdon toimenpiteiden määrittelyssä

36. Vakuutus- ja jälleenvakuutusyritysten olisi otettava huomioon uuden liiketoiminnan vaikutus tulevien johdon toimenpiteiden määrittelyssä ja otettava asianmukaisesti huomioon vaikutukset muihin asiaan liittyviin oletuksiin. Erityisesti se seikka, että sopimusrajoja koskevan delegoidun asetuksen 18 artikla rajaa ennustettavia kassavirtoja, ei saisi johtaa siihen, että vakuutus- ja jälleenvakuutusyritysten oletukset perustuvat vain ennustettuihin kassavirtoihin eikä uudella liiketoiminnalla ole vaikutusta. Tämä koskee erityisesti oletuksia, jotka liittyvät riskialttiiden sijoitusten kohdentamiseen, duraatioeron hallintaan tai voitonjakomekanismien soveltamiseen.

UUSI: Ohje 53 A – STOKASTISEN ARVOSTAMISEN KÄYTTÖ

37. Vakuutus- ja jälleenvakuutusyritysten olisi käytettävä stokastista mallinnusta sellaisten sopimusten vakuutusteknisen vastuuvelan arvostamisessa, joiden kassavirrat riippuvat tulevista tapahtumista ja kehityksestä, ja erityisesti, jos sopimukset sisältävät olennaisia optioita ja takuita.
38. Vakuutus- ja jälleenvakuutusyritysten olisi erityisesti mutta ei ainoastaan otettava huomioon arvioidessaan, tarvitaanko stokastista mallinnusta optioiden ja takuiden arvon asianmukaisesti huomioon ottamiseksi, seuraavat asiat:
- mikä tahansa voitonjakomekanismi, jossa tulevat etuudet riippuvat varojen tuotosta;
  - taloudelliset takuut (esimerkiksi perustekorot, takuut jopa ilman voitonjakomekanismia), erityisesti mutta ei ainoastaan, jos näihin liittyy optioita (esimerkiksi takaisinosto-optioita), joiden dynaaminen mallintaminen lisäisi joissakin skenaarioissa kassavirtojen nykyarvoa.

UUSI: Ohje 57 A – Markkinariskitekijät, joita tarvitaan asianmukaisten tulosten aikaansaamiseksi

39. Arvioidessaan, onko kaikki merkitykselliset riskitekijät mallinnettu delegoidun asetuksen 22 artiklan 3 kohdan ja 34 artiklan 5 kohdan säännösten mukaisesti, vakuutus- ja jälleenvakuutusyritysten olisi voitava osoittaa, että niiden mallintaminen heijastaa riittävästi varojen volatilitteettia ja että olennaiset volatilitteetin lähteet (esimerkiksi korkomarginaali ja vastapuoliriski) otetaan asianmukaisesti huomioon.
40. Vakuutus- ja jälleenvakuutusyritysten olisi erityisesti käytettävä malleja, jotka mahdollistavat negatiivisten korkojen mallintamisen.

MUUTETTU: Ohje 77 – EPIFP:n laskentaan käytettävät oletukset

41. Kun yritykset laskevat vakuutusteknisen vastuuvelan ilman riskimarginaalia olettaen, että olemassa oleviin vakuutus- ja jälleenvakuutus sopimuksiin liittyviä vakuutusmaksuja, jotka oletetaan saataviksi, ei saada, vakuutus- ja jälleenvakuutusyritysten olisi käytettävä samaa vakuutusmatemaattista menetelmää, jota käytetään Solvenssi II -direktiivin 77 artiklan mukaisesti vakuutusteknisen vastuuvelan laskentaan ilman riskimarginaalia, ja muutettava oletuksia seuraavasti:
- vakuutukset ovat jatkuvia eikä niitä ole takaisinostettu;
  - riippumatta sopimukseen sovellettavista säännöksistä tai sopimusehdoista laskettaessa vakuutusteknisen vastuuvelan teoreettista vakuutusmatemaattista arvoa ilman

riskimarginaalia ikään kuin vakuutus olisi edelleen voimassa ei tulisi ottaa huomioon sanktioita, vähennyksiä tai muita mukautuksia.

42. Kaikkien muiden oletusten (esimerkiksi kuolleisuus, raukeaminen tai kulut) olisi pysyttävä muuttumattomina. Tämä tarkoittaa sitä, että vakuutus- ja jälleenvakuutusyritysten olisi sovellettava samoja ennustejaksoja, tulevia johdon toimenpiteitä ja vakuutuksenottajien optioiden käyttöasteita, joita on käytetty parhaan estimaatin laskennassa, oikaisematta niitä ja ottamatta huomioon sitä, että tulevia vakuutusmaksuja ei saada. Vaikka kaikki kuluja koskevat oletukset pysyisivät muuttumattomina, joidenkin kulujen tasoon (esimerkiksi hankintakuluihin tai sijoitusten hallintokuluihin) voi kohdistua välillisiä vaikutuksia.

UUSI: Ohje 77 a – VAIHTOEHTOINEN LÄHESTYMISTAPA EPIFP:N LASKEMISEEN

43. Vakuutus- ja jälleenvakuutusyritykset voivat tunnistaa EPIFP:n osaksi tuleviin vakuutusmaksuihin liittyvien tulevien voittojen nykyarvoa, jos tulos ei olennaisesti poikkea ohjeen 77 mukaan lasketusta arvosta. Tämä lähestymistapa voidaan toteuttaa käyttäen matemaattista kaavaa.

Noudattamista ja ilmoittamista koskevat säännöt

44. Tämä asiakirja sisältää ohjeita, jotka on annettu asetuksen (EU) N:o 1094/2010 16 artiklan nojalla. Kyseisen asetuksen 16 artiklan 3 kohdan mukaisesti toimivaltaisten viranomaisten ja yritysten on kaikin tavoin pyrittävä noudattamaan ohjeita ja suosituksia.
45. Toimivaltaisten viranomaisten, jotka noudattavat tai aikovat noudattaa näitä ohjeita, täytyy sisällyttää ne sääntely- tai valvontakehykseensä asianmukaisella tavalla.
46. Toimivaltaisten viranomaisten on kahden kuukauden kuluessa käännettyjen versioiden laatimisesta vahvistettava EIOPAlle, noudattavatko tai aikovatko ne noudattaa näitä ohjeita, sekä ilmoitettava perustelut, jos ne eivät noudata tai aio noudattaa ohjeita.
47. Mikäli vastausta ei saada määräaikaan mennessä, EIOPA katsoo, etteivät toimivaltaiset viranomaiset noudata ohjeita.

Tarkistuksia koskeva loppumääräys

48. EIOPA tarkistaa näitä ohjeita.